

Fővárosi Törvényszék

Az ügy száma:	106.K.701.498/2024/18.
Felperes:	Délzalai Víz- és Csatornamű Zrt. (8800 Nagykanizsa, Kisfaludy S. utca 15/a.)
A felperes képviselője:	Dr. Ridács András (1117 Budapest, Karinthy Frigyes út 14.)
Alperes:	Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság (1026 Budapest, Riadó utca 5.)
Az alperes képviselője:	Dr. Fáry Zoltán kamarai jogtanácsos
Alperesi érdekelt:	Közbeszerzési Hatóság Elnöke (1026 Budapest, Riadó utca 5.)
Az alperesi érdekelt képviselője:	Dr. Nyerges Éva kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	közbeszerzési ügyben hozott D.137/14/2024. számú határozat jogszerűségének vizsgálata

Í t é l e t:

A Fővárosi Törvényszék a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy az esedékesség napjáig fizessen be az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára 30.000 (harmincezer) forint eljárási illetéket.

A Fővárosi Törvényszék tájékoztatja a felperest, hogy a fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az ítélet alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 107 önkormányzat, köztük Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzatának (a továbbiakban: önkormányzat) tulajdonában álló, az önkormányzati víziközmű vagyon üzemeltetését végző gazdasági társaság. Ezen feladata körében a felperes végzi a – Nagykanizsa város és térségének vízellátó rendszeréhez tartozó – Nagykanizsa, Petőfi utcai víztorony (a továbbiakban: víztorony) üzemeltetését, melynek felújítása 2011. óta szerepel a vízellátó rendszer éves fejlesztési tervében, azonban anyagi fedezet hiányában eddig nem került rá sor. A Kormány „a huszonöt ezer fő feletti települési önkormányzatokat érintő, a koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése kapcsán szükséges további intézkedésekről” szóló 1369/2021. (VI. 10.) számú Korm. határozattal (a továbbiakban: Korm. határozat) – egyebek mellett – az önkormányzat részére 588.000.000 forint vissza nem

térítendő egyedi támogatást nyújtott „csapadékvíz-elvezető rendszer fejlesztése, közlekedésfejlesztési feladatok megvalósítása, önkormányzati ingatlanok felújítása, víztorony rekonstrukciója” céljára. A felperes az önkormányzat kérésére még 2021. évben elkészítette a víztorony felújításának tervezői dokumentációját és költségbecslését, amely alapján közbeszerzési eljárás is indult, de az eredménytelen lett. Az önkormányzat közgyűlése 2023. augusztus 30-án 226/2023. (VIII. 30.) számon határozatot hozott arról, hogy a Korm. határozat alapján biztosított támogatás 70.700 eFt összegű maradványát és 72.120 eFt összegű kamatát, mindösszesen 142.820 eFt összegű rendelkezésre álló forrást a víztorony további felújítására fordítja. Felkérte a polgármestert, hogy a kivitelezési munkálatok és a műszaki ellenőrzés vállalkozásba adására vonatkozó előterjesztést terjessze a Közbeszerzési Bizottság elé 2023. szeptember 15-ig. A város vezetése – nem ismert időpontban – szóban megkereste a felperest azzal, hogy a víztoronyfelújítást „in house” beszerzésként vele kívánja megvalósítani, ezért folytasson le közbeszerzési eljárást.

- [2] A felperes anyagilag és időben csak a homlokzat felújítását látta megvalósíthatónak, 2023. szeptember 14-én közbeszerzési eljárást indított a víztorony homlokzat felújítása tárgyában (EKR001624292023). A felhívás VI.3.1. pontjában rögzítették, hogy a közbeszerzés feltételes; a felperes az önkormányzattal szerződést fog kötni a jelen szerződés tárgyi munkáit is tartalmazó építési beruházásra; a jelen közbeszerzés forrását ezen szerződésből biztosítja; a szerződés aláírásának elutasítása az eljárás eredménytelenségét, az esetlegesen aláírt szerződés hatálybalépés nélküli megszűnését eredményezi. Ezzel összhangban a szerződéstervezet 7. pontjában megjelölték, hogy a felperes a közbeszerzési eljárás megindításakor még nem rendelkezik a szükséges forrással, melyre szerződést fog kötni az önkormányzattal; a jelen szerződés hatálybalépésének napja az a nap, amikor a felperes és az önkormányzat között a forrást biztosító szerződés aláírásra kerül. A felperes rögzítette az EKR rendszerben a közbeszerzés becsült értékét 79.919.825 Ft összegben azzal, hogy azt 2 hónapnál nem régebben készült költségvetés alapján határozta meg. A felhívás II.2.7. pontjában a szerződés időtartamát 50 napban jelölte meg, a szerződéstervezet szerint ezen kivitelezési határidő a munkaterület átadásától kezdődik.
- [3] Az ajánlattételi határidőig (2023. október 4.) három ajánlat érkezett, a legalacsonyabb értékű ajánlat 92.224.110 Ft volt. A felperes 2023. október 11-ei összegezésben az eljárást a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 75. § (4) bekezdése és 75. § (2) bekezdés b) pontja alapján eredménytelenné nyilvánította azzal az indokkal, hogy a rendelkezésre álló anyagi fedezet nem elegendő a szerződés megkötéséhez a legkedvezőbb ajánlatot tett ajánlatkérővel.
- [4] Az önkormányzat – a polgármester útján – 2023. szeptember 28-án kért ajánlatot a felperestől a beruházás megvalósítására 2023. december 8-i teljesítési határidővel. A közölt fontosabb információk között szerepelt, hogy a felek a szolgáltatás késedelmes teljesítése esetére 140.000 Ft napi kötbért kötnék ki, az önkormányzat a kötbéren felüli kárként érvényesíti a felperessel szemben, amennyiben a támogatás visszafizetésére kötelezik a felperesnek felróható késedelem miatt. A szerződéskötés várható időpontja 2023. október 15. Az ajánlatkérésben meghatározott műszaki és finanszírozási feltételrendszer a felperes – alperesi eljárásban tett nyilatkozata szerint – számára nem volt elfogadható, ezért további egyeztetés érdekében 2023. október 5-én határidő hosszabbítást kért. Az önkormányzat azonban a feltételeken nem változtatott, ezért a felperes nem adott ajánlatot. A felperes 2023. október 11-én kelt levelével tájékoztatta az önkormányzatot a közbeszerzési eljárás eredménytelenségéről és arról, hogy nem áll módjában ajánlatot adni a kivitelezési munkálatokra.
- [5] Az önkormányzat polgármestere 2023. november 3-án „bejelentés” tárgyú beadványt nyújtott be az alpereshez, melyben a közbeszerzési eljárás eredménytelenné nyilvánítását kifogásolta. Az alperes ezt jogorvoslati kérelemként értékelte és hiánypótlásra hívta fel, melyre a polgármester úgy nyilatkozott, hogy nem kíván jogorvoslati kérelemmel élni, hanem a

panaszokról, közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló 2023. évi XXV. törvény (a továbbiakban: Panasz tv.) alapján közérdekű bejelentést kíván benyújtani. Erre tekintettel az alperes a jogorvoslati kérelmet D.482/7/2023. számú döntéssel visszautasította, majd a közérdekű bejelentést áttette az alperesi érdekelthez.

- [6] Az alperesi érdekelte – egy magánszemély által 2023. november 17-én részére címzett postai küldeményben előterjesztett közérdekű bejelentés alapján – 2024. március 7-én hivatalbóli eljárást kezdeményezett az alperesnél, mely szerint a felperes úgy nyilvánította a Kbt. 75. § (2) bekezdés *b)* pontja alapján eredménytelenné a közbeszerzési eljárást, hogy az anyagi fedezet sosem állt rendelkezésére, erre tekintettel indított feltételes közbeszerzési eljárást, tehát egy fiktív fedezet alapján állapította meg az eredménytelenséget. A felperesnek mindent meg kellett volna tennie annak érdekében, hogy a szerződés aláírásra kerüljön, az önkormányzattal kötendő szerződés aláírásának elutasítása nem valósult meg, ezért a Kbt. 53. § (5) bekezdésére figyelemmel a Kbt. 75. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján közbeszerzés nem volt eredménytelenné nyilvánítható. Kérte az alperest, hogy a Kbt. 149. § (1) bekezdésének *e)* pontjára figyelemmel állapítsa meg a Kbt. 75. § (4) bekezdésére tekintettel a 75. § (2) bekezdés *b)* pontjának megsértését, egyben alkalmazza a Kbt. 165. § (6) bekezdés *e)* pontja szerinti jogkövetkezményt. A kezdeményezéséhez mellékletként csatolta a közérdekű bejelentést.
- [7] Az alperes a jogorvoslati eljárást D.137/11/2024. számon kiterjesztette annak vizsgálatára, hogy a felperes a közbeszerzési eljárás előkészítéskor megsértette-e a Kbt. 2023. szeptember 14-én hatályos 28. § (1) bekezdés első mondatát, tekintettel arra, hogy a közbeszerzési eljárást úgy indította meg, hogy erre vonatkozó konkrét megrendelés hiányában nem volt tisztában az építési beruházás irányadó feltételeivel (rendelkezésre álló fedezet mértéke, rendelkezésre bocsátásának módja, pontos műszaki tartalom, teljesítési, munkakezdési határidő, fizetési feltételek).
- [8] A felperes 2024. március 11-én „az eljárást kezdeményező irat mellékletét képező dokumentum” (közérdekű bejelentés) megküldését kérte, mely kérelmét az alperes a 2024. március 12-én kelt, önálló jogorvoslati kérelemmel támadható D.137/5/2024. számú végzésével elutasította. Az elutasító végzést a felperes 2024. március 12-én átvette, ellene – a keresetindítási határidőn belül – jogorvoslati kérelmet nem terjesztett elő.

Az alperes határozata

- [9] Az alperes a 2024. április 8-án meghozott D.137/14/2024. számú határozatával megállapította, hogy a felperes megsértette a Kbt. 28. § (1) bekezdés első mondatát és a Kbt. 112. § (1) bekezdés *b)* pontjára tekintettel a Kbt. 75. § (2) bekezdés *b)* pontját; megsemmisítette a felperes ajánlati felhívását, a közbeszerzési dokumentumokat és valamennyi, a közbeszerzési eljárásban hozott ajánlatkérői döntést; továbbá a felperessel szemben 1.000.000 Ft bírságot szabott ki.
- [10] Indokolásában elsőként a felperes eljárási kifogásait vizsgálta és megállapította, hogy az eljárás megszüntetésének nem volt helye, mert a kezdeményezés alapját nem a polgármester 2023. november 20-án áttett bejelentése, hanem egy 2023. december 23-án érkezett bejelentés képezte. Az pedig, hogy ezen bejelentést nem kézbesítették a felperesnek, nem csorbította észrevételezési jogát, mert a jogorvoslati eljárás alapját nem az alperesi érdekelthez benyújtott bejelentés, hanem a hivatalbóli kezdeményezés képezte.
- [11] A hivatalbóli kiterjesztés körében kifejtette, hogy a Kbt. 2. § (4) bekezdése szerinti alapelvi előírásból következően az ajánlatkérőnek a közpénzek felhasználásakor – a verseny biztosításával – úgy kell eljárnia, hogy a rendelkezésére álló pénzügyi keretek között beszerzési igényét minél kedvezőbben valósítsa meg. A beszerzést úgy kell végrehajtania, hogy abban valamennyi előre látható feladat elvégzésre kerüljön, mindaz, amit a rendelkezésre álló fedezet lehetővé tesz; ugyanakkor beszerzését felelősen kell megvalósítania, mind a közbeszerzési eljárásban, mind az azt követő szerződéskötéskor, és a szerződés teljesítési fázisában biztosítania kell a Kbt. tételes

előírásainak érvényesülését. Arra is tekintettel kell lennie, hogy a vele közölt ajánlat alapján a szerződés határidőben teljesíthető legyen. Az alapelvi előírásból következően a Kbt. 28. § (1) bekezdés első mondata azt a kötelezettséget rója az ajánlatkérőre, hogy a közbeszerzési eljárást megfelelő alapossgal készítse elő, melynek során legyen figyelemmel a beszerzés tárgyára és becsült értékére. Az ajánlatkérő akkor képes előkészíteni a Kbt. 2. § (4) bekezdése és a Kbt. 28. § (1) bekezdés első mondata által megkövetelt módon, vagyis hatékonyan és felelősségteljesen a közbeszerzést, ha ismeri a közbeszerzés feltételrendszerét, azt, hogy pontosan mit kíván beszerezni, milyen fizetési feltételekkel és határidővel, továbbá konkrét tudomással bír a rendelkezésére álló fedezet összegéről. A tárgyi közbeszerzési eljárás ún. „in house” beszerzés megvalósítására irányult, ahol a megrendelő az önkormányzat lett volna. A felperes a közbeszerzési eljárás megindításakor nem volt tisztában azzal, hogy a megrendelő önkormányzat pontosan milyen mértékű forrást fog a rendelkezésére bocsátani, nem volt tisztában a beszerzés műszaki és jogi feltételrendszerével sem. A beszerzés fedezetének pontos összegéről az önkormányzat árajánlatkérése alapján sem szerzett tudomást, ugyanakkor olyan lényeges körülményekről, mint hogy az önkormányzat részére 2023. október 6-ig kell ajánlatot adnia, a beruházás határideje 2023. december 8. napja, az ellenértéket képező fedezetet a közbeszerzési szerződés teljesítését követő műszaki átadás-átvétel után 30 nappal kapja kézhez, igen. Az ajánlatkérő ekkor, jóval a tárgyi közbeszerzés megindítását követően szerzett tudomást arról is, hogy a teljesítésigazolást az önkormányzat 2023. december 21-ig állítja ki, és a számla ellenértékét valójában eddig az időpontig fizeti ki a részére.

Nem osztotta a felperes azon álláspontját, amely szerint azért nem állapítható meg a terhére a közbeszerzés előkészítését érintő jogsértés, mert a közbeszerzési eljárás egyik résztvevője sem emelt kifogást a közbeszerzési dokumentációval, illetve az eredménytelenségi döntéssel szemben. Az érdeklődő gazdasági szereplők, ajánlattevők nem voltak ugyanis azzal tisztában, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzés megindításakor még nem ismeri a beszerzés teljes feltételrendszerét, mert az önkormányzat részéről nem kapta még kézhez a konkrét elvárásokat megfogalmazó dokumentumot. Nem vitatta, hogy a fedezet – helyesen a becsült érték – a vonatkozó előírások alapján, tervezői költségbecslés alapján került meghatározásra, azt sem, hogy a határidők tekintetében figyelembe vették a Korm. határozat és a közgyűlési határozat előírásait, a jogsértés megállapításának alapjául nem a becsült érték meghatározásának módja szolgál. A felperes a közbeszerzés feltételrendszere részletes ismerete hiányában indította meg a közbeszerzési eljárását, ezzel megsértette a Kbt. 28. § (1) bekezdés első mondatát, ugyanis nem felel meg a közbeszerzés gondos előkészítésének az ajánlatkérő azon eljárása, amikor a fedezet és a pontos műszaki és finanszírozási feltételek ismerete hiányában indítja meg a közbeszerzési eljárást.

[12] Kiemelte, hogy a Kbt. 75. § (2) bekezdésében azon okok szerepelnek, amelyek fennállása esetén az ajánlatkérőnek belátása szerint van lehetősége a közbeszerzési eljárás eredménytelenségének kimondására, az eredménytelenségi ok alkalmazhatóságát az ajánlatkérőnek kell alátámasztani. A jelen jogorvoslattal érintett Kbt. 75. § (2) bekezdés *b)* pontja hivatkozik a Kbt. 75. § (4) bekezdésére, amely szerint a jelen eredménytelenség alkalmazásáról akkor dönthet az ajánlatkérő, ha az ajánlatok bontásáig rögzítette az EKR-ben a rendelkezésre álló fedezetet és amely fedezet nem elegendő a szerződés megkötéséhez az értékelés alapján legkedvezőbb ajánlatot tett ajánlattevővel. Az alkalmazhatóságához az szükséges, hogy a legelőnyösebb ajánlat a „rendelkezésre álló” anyagi fedezet összegét haladja meg. A jelen eljárás során azonban nem vitatottan nem állt a felperes rendelkezésére az anyagi fedezet, ezen a tényhelyzeten nem változtatott, hogy az EKR felületén a felperes a becsült értéket rögzítette. Függetlenül tehát attól, hogy a felperes az EKR-ben fedezetként rögzített egy bizonyos összeget, miután az nem vitatottan nem a rendelkezésre álló fedezet volt, az általa alkalmazott eredménytelenség esetén nem hivatkozhatott arra, hogy ezt az összeget meghaladták az ajánlati árak. Így nem foghatott helyt az ajánlatkérő azon hivatkozása sem, hogy mivel a fedezet valójában 0 Ft volt kezdettől fogva, és ez a tény nem változott a közbeszerzési eljárásban, az eredménytelenség helytálló. Egyrészt azért nem, mert az ajánlatkérő nem 0 Ft-ot rögzített az EKR-ben rendelkezésre álló fedezetként, másrészt mert az, hogy a tényleges fedezet összezszerűségének, rendelkezésre bocsátása feltételeinek ismerete hiányában indította el a közbeszerzést, fentebb a Kbt. 28. § (1) bekezdése

első mondatába ütközőnek bizonyult. Nem fogadta el a felperes azon hivatkozását, mely szerint függetlenül a valós, rendelkezésre álló fedezet mértékétől, amennyiben az ajánlatkérő rögzít valamely összeget az EKR-ben ilyen minőségben, azt az eredménytelenné nyilvánításakor automatikusan figyelembe kell venni. A Kbt. szabályrendszere tekintetében, különösen a Kbt. 2. § (4) bekezdése szerinti közpénzekkel való hatékony és felelős gazdálkodás elvéből következően az ajánlatkérőnek tisztában kell lennie a rendelkezésre álló fedezet összegével és annak rendelkezésre bocsátásának feltételeivel már a közbeszerzési eljárás megindításakor, és a közbeszerzést is erre tekintettel kell megkezdenie. A felperes minderre tekintettel megsértette a Kbt. 112. § (1) bekezdés *b*) pontjára tekintettel a Kbt. 75. § (2) bekezdés *b*) pontját.

- [13] A Kbt. 165. § (2) bekezdés *d*) pontja alapján állapította meg a jogsértés megtörténtét, a Kbt. 165. § (3) bekezdés *b*) pontja alapján semmisítette meg az ajánlattételi felhívást, valamint valamennyi, az felperes által a közbeszerzési eljárás során hozott döntést. A Kbt. 165. § (3) bekezdés *d*) pontja, (4) és (11) bekezdései alapján bírságot szabott ki, melynek mérlegelése során a jogsértést súlyosnak minősítette, mert a közpénzekkel való hatékony és felelős gazdálkodás alapelveiből levezethető tételes jogsértésekben valósult meg; figyelembe vette az eljárás becsült értékét, a jogsértés reparálhatóságát; azt, hogy a jogsértés kihatott az eljárást lezáró döntésre, azonban nem okozott kárt; hogy jogsértést korábban nem állapított meg a felperessel szemben; hogy hosszú idő telt el a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás között; hogy a felperes jogszabályon alapuló víziközmű-szolgáltatást ellátó köztulajdonban álló szervezet, melynek működését a megállapítottnál nagyobb összegű bírság súlyosan veszélyeztetné.

A kereset, a védirat, az érdekelt észrevétele

- [14] A felperes az alperes határozatát keresettel támadta, melyben elsődlegesen annak megváltoztatását és a jogsértés hiányának megállapítását, a bírság, az ajánlati felhívás és a közbeszerzési dokumentumok megsemmisítésének mellőzését, másodlagosan a határozat megsemmisítését, harmadlagosan a kiszabott bírság mértékének csökkentését kérte. Perköltséget is igényelt a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM r.) 2. § (1) bekezdés *a*) pontja alapján a csatolt költségjegyzéken felszámított összegben azzal, hogy jogi képviselője áfa fizetésére nem köteles.
- [15] Hivatkozása szerint jogszerűen minősítette eredménytelenné a közbeszerzési eljárást a Kbt. 75. § (2) bekezdés *b*) pontja alapján. Az anyagi fedezet fogalmát a Kbt. nem adja meg, ugyanakkor az pénzben megjelenő forintosítható fedezetet jelent, melynek az eredményhirdetés előtt rendelkezésre kell állnia, az eljárás tehát csak akkor tekinthető eredményesnek, ha az eredmény kihirdetését közvetlenül megelőzően a szükséges anyagi fedezet rendelkezésre áll. Jelen eljárás során a szükséges fedezet összege a Kbt. 75. § (4) bekezdése alapján került rögzítésre az EKR-ben, ezért nincs jelentősége annak, hogy ezen összeg az ajánlati felhívás közzétételekor rendelkezésre állt-e. A Kbt. 75. § (4) bekezdése azt szabályozza, hogy miként igazolható a rendelkezésre álló anyagi fedezet, az igazolás módja nem azonos a rendelkezésre álló fedezettel. Az alperes gyakorlata szerint (D.283/11/2023.) a Kbt. 75. § (4) bekezdése egy nem megdönthető törvényi vélelmet állít fel arról, hogy az EKR-ben rögzített összeg minősül rendelkezésre álló fedezetnek. A normaszöveg nem enged eltérést, hanem egyértelműen rögzíti, hogy amennyiben az ajánlatkérő az ajánlatok bontásáig rögzítette az EKR-ben a fedezet összegét, ezen igazolást el kell fogadni, további igazolási kötelezettség nem terheli. A D.34/17/2023. számú határozat szerint az ajánlatkérőt nem terheli a bizonyítás és az indokolási kötelezettség a fedezet mértékét, annak megalapozott meghatározását illetően. Az érvénytelenné nyilvánításhoz elegendő az, hogy a Kbt. 75. § (4) bekezdésében foglaltak szerint igazolható, miszerint az ajánlatkérő rendelkezésére álló anyagi fedezet összege nem elegendő a szerződés megkötéséhez és az nem vizsgálendő, hogy az összeg milyen okból nem elegendő. Ebből következően az sem vizsgálendő, hogy adott esetben nem a ténylegesen számára rendelkezésre álló forrás összegével azonosan rögzítette az EKR-ben a fedezet összegét, mivel a Kbt. 75. § (4) bekezdése nem a támogatási szerződés és egyéb források alapján rendelkezésre álló kerethez, hanem kifejezetten az e-mailben előzetesen rögzített összeghez fűzi az eredménytelenség lehetséges jogkövetkezményét. Az eljárás eredményéről

közzétett tájékoztatója a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelt, kellő részletességgel indokolást tartalmazott, kiderült az alkalmazott jogszabályhely, valamint azon körülmény, hogy a legalacsonyabb ajánlat is meghaladta a rendelkezésre álló fedezetet. Az alperes kétszeresen értékelt a terhére azt a körülményt, hogy a közbeszerzéshez szükséges feltételek ismeretének hiányában indította meg az eljárást, mert azt a Kbt. 28. § (1) bekezdése alapján is értékelt.

- [16] Állítása szerint az alperes nem állapíthatta volna meg a Kbt. 2. § (4) bekezdésének megsértését a terhére, mert az alapelvek értelmezést elősegítő, illetve hézagkitöltő szerepet töltenek be, önmagukban normatív jelleggel nem bírnak, a közbeszerzés tételes előírásain keresztül valósulhat meg a megsértésük. Továbbá közpénzzel egyáltalán nem is gazdálkodott, mert annak ellenére, hogy ténylegesen önkormányzati tulajdonban áll, a perbeli időszakban nem részesült költségvetési támogatásban, kizárólag piaci bevételeiből gazdálkodott (víz- és csatornadíjak, építőipari vállalkozási tevékenység), erre tekintettel is megalapozatlan ezen alapelv megsértésének megállapítása.
- [17] Hivatkozott arra, hogy az alperes a Kbt. 28. § (1) bekezdése megsértését is megalapozatlanul róta a terhére. Az eljárás feltételes eljárásként került kiírásra, minden ajánlattevő tisztában volt azzal, hogy a fedezet nem áll a rendelkezésére. A jogsértés megállapítására akkor kerülhet sor, ha a szabálytalanság érdemi hatást gyakorol az eljárást lezáró döntésre (D.346/35/2021. 34. pont). A jogalkotó szándéka nem irányult arra, hogy az eljárás eredményét nem befolyásoló ajánlatkérői magatartás szankcionálásra kerüljön. Az alperes nem támasztotta alá, hogy a beszerzés műszaki vagy jogi feltételrendszerével nem volt tisztában, indokolása nem tartalmazza, hogy mennyiben látja sérelmesnek a közbeszerzés előkészítését a pontos műszaki tartalom, a teljesítés, munkakezdési határidő vagy fizetési feltételek tekintetében. A gazdasági szereplők képesek voltak műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható, gazdaságilag reális ajánlatot adni. A felhívásban (II.2.13, II.2.7.) és a szerződéstervezetben (6. és 7. pont) a határidők a támogatás felhasználhatóságának határidejéhez (2023. december 31-i) igazodtak, a fizetési feltételeket az önkormányzattal történt előzetes egyeztetések alapján határozta meg (III.1.7.). Összességében a rendelkezésre álló adatoknak megfelelően, alapos mérlegelés és megfelelő előkészítés mellett indította meg az eljárást. Az előkészítés megfelelőségét nem érinti, hogy az önkormányzattól utóbb a korábbi egyeztetésektől eltérő tájékoztatást kapott. Az utólagos körülményekre tekintettel jogsértés megállapítására nem kerülhet sor.
- [18] Álláspontja szerint nem kellett bizonyítania, hogy a szerződés megkötésére vagy teljesítésére képes-e, illetve, hogy a szerződéstől való elállásnak vagy a szerződés felmondásának van-e helye, mert az eljárás eredménytelenségének nem ez adta az indokát, ezért szükségtelen a Kbt. 53. § (5) bekezdésének vizsgálata. Nincsen jelentősége, hogy az ajánlati felhívás az eljárás mellett a szerződés vonatkozásában is tartalmazott feltételeltséget, a feltétel ekkénti meghatározására a Kbt. 135. § (12) bekezdése lehetőséget biztosít. A közbeszerzés feltételes kiírása nem keletkeztet szerződéskötési kötelezettséget. A felhívás kibocsátásakor még alappal számított arra, hogy a jogviszony létrejön, ugyanakkor az eljárást akkor is eredménytelennek nyilvánította volna, ha az önkormányzattal a szerződés létrejön, mert a tervezői költségbeclésen alapuló összegnél magasabb volt a legkedvezőbb ajánlati ár is.
- [19] Kiemelte, hogy a másodlagos kereseti kérelem alapja egyrészt az, hogy az alperes megsértette az Ákr. 5. § szerinti iratmegismerési jogát, ezzel pedig a védekezéshez való jogát azzal, hogy az eljárást kezdeményező irat mellékletét, a közérdekű bejelentést kérelme ellenére nem küldte meg a részére, ezen kérelmét D.137/5/2024. számú végzéssel elutasította. Álláspontja szerint ez önmagában a perben nem orvosolható súlyos eljárási jogsértés. A Kbt. 154. § (1) bekezdése előírja az eljárás alapjául szolgáló kezdeményező irat megküldését, amellyel nyilvánvalóan egységet képez annak melléklete is, az alperesnek ezért nem lett volna lehetősége arra, hogy mérlegelje, hogy mely iratokat küldi meg. A Panasz tv. 6. § (1) bekezdése csak a bejelentő személyes adatainak megismerhetőségét zárja ki, azonban a bejelentés tartalmát nem. Az iratbetekintési joga körében hivatkozott az EUB C-189/2018. számú ítéletére (Glencore-ügy) és a Kúria Kfv.III.38.013/2021/18. számú ítéletére.
- [20] Hangsúlyozta, hogy az irat ismeretének hiányában nem tudta megállapítani, hogy a kezdeményező a rá irányadó szubjektív határidőt betartotta-e (Kbt. 152. §). A közérdekű

bejelentés nem 2023. december 11-én érkezett az alperesi érdekelthez, mert az alpereshez november 3-án megérkezett, csak először azt jogorvoslati kérelemnek tekintette a Kbt. 148. § (2) bekezdése alapján és később tette át. Az alperesi érdekelt tájékoztatója II. pont 5. bekezdése szerint a hivatalbóli jogorvoslati eljárás jogintézménye nem szolgálhat a konkrét ügyben egyébként ügyfélképeséssel rendelkező személy jogérvényesítésének helyettesítésére. Erre tekintettel az alperesi érdekeltnek a bejelentést el kellett volna utasítania, vagy az alperesnek az eljárást meg kellett volna szüntetnie, aminek az elmaradása lényeges eljárási szabálysértés.

[21] A bírság kiszabása arra tekintettel jogsértő, hogy az alperes tévesen minősítette a jogsértést súlyosnak. A közbeszerzési eljárás előkészítésére jóhiszeműen, az adott helyzetben általában elvárható magatartás tanúsításával, kellő körültekintés mellett, a kivitelezési munkálatok gazdaságos elvégzésének szándékával került sor. Vitatta azt is, hogy az esetleges jogsértése az eljárást lezáró döntésre érdemi kihatással volt. Az alperes az enyhítő körülményeket megfelelően állapította meg, de mérlegelése részben jogsértő, ezért alacsonyabb összegű bírságot kellett volna kiszabnia. Bizonyítási indítványt nem terjesztett elő.

[22] Az alperes védiratában – a határozatában foglaltakat fenntartásával – a kereset elutasítását kérte, továbbá perköltséget igényelt az IM. r. 3. § (3) bekezdése alapján összesen 14 óra munkaráfordítás megjelölésével. Hivatkozása szerint nem lényegtelen, hogy a felperes a közbeszerzési eljárás megindításakor rendelkezett-e a fedezetként megjelölt összeggel, mert az alkalmazott eredménytelenségi jogalap a rendelkezésre álló fedezetet meghaladó ajánlati árakhoz köti az eredménytelenség alkalmazását. A felperes által hivatkozott alperesi határozatok tényállása abban tér el a jelen ügytől, hogy a felperes nem rendelkezett az anyagi fedezettel a közbeszerzés során, ezért az nem képezhet viszonyítási pontot az ajánlatok értékéhez képest. A felperes a Kbt. 7. § (1) bekezdése szerint közszolgáltató tevékenységet folytató ajánlatkérő, ezért közpénzzel gazdálkodik. Nincs olyan szabály, hogy a jogsértés megállapítására csak akkor kerülhet sor, ha a szabálytalanság az eljárást lezáró döntésre érdemi hatást gyakorol, ugyanakkor a bírság kiszabása során ez figyelembe vehető körülmény. Határozata 46. pontjában értékelte, hogy a jogsértés kihatott az eljárást lezáró döntésre, ennek okszerűsége – tekintettel arra, hogy a jogsértés az eljárást lezáró döntés jogszerűségét érintően merült fel – nem vitatható. Fenntartotta, hogy a felperes nem volt tisztában a beszerzés műszaki és jogi feltételrendszerével, ugyanis épp a felperes nyilatkozott arról, hogy a közbeszerzési eljárás megindítását követően elküldött műszaki és finanszírozási feltételrendszer számára nem volt elfogadható, ez pedig azt támasztja alá, hogy a műszaki finanszírozási és jogi feltételrendszer előzetes ismerete és egyeztetése nélkül indította meg az eljárást. Ha nem így lett volna, akkor rendelkezésére állt volna a fedezet, és ismerte volna a rendelkezésre bocsátási feltételeket.

A felperes másodlagos kereseti kérelme nem képezheti a per tárgyát, mert az iratbetekintést elutasító végzést a felperes 2024. március 12-én átvette, és azzal szemben a törvényes határidőn belül keresetet nem nyújtott be, kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy nem kíván benyújtani.

A bírság kiszabása során a mérlegelési jogkörét jogszerűen gyakorolta, a jogsértés súlyosságát megfelelően állapította meg, illetve azt is, hogy a jogsértés kihatott az eljárást lezáró döntésre.

[23] Az alperesi érdekelt is a kereset elutasítását és a felperes perköltségben magasztalását kérte az IM. r. 3. § (3) bekezdésére hivatkozással összesen 9 órányi időráfordítás alapján. Hivatkozása szerint az alperes jogszerű döntést hozott. A polgármester két héttel a közbeszerzési eljárás megindítása után küldött csak ajánlati felkérést a felperes részére, amiben az általa elvárt paraméterek, fizetési feltételek és teljesítési határidők szerepeltek, így a felperes nyilvánvalóan ezek ismerete nélkül indította meg a közbeszerzési eljárást. Ennek következtében fordulhatott elő, hogy az ajánlatkérésben megfogalmazott 2023. december 8-i teljesítési határidő már a bontás pillanatában tarthatatlan volt tekintettel az 50 napos teljesítési határidőre, amely alapján legkésőbb 2023. október 19-én át kellett volna adni a munkaterületet, amely előtt alá kellett volna írnia a szerződést, amely előtt még 10 napos

szerződéskötési moratórium van, így az összegezést már október 6-án ki kellett volna küldeni. Ez az ajánlatok október 4-i bontására tekintettel lehetetlen. A közbeszerzési eljárás nem a beszerzési igénynek megfelelően került előkészítésre, így azt nem lehetett volna az önkormányzati ajánlatkérés szerint teljesíteni, ezért volt szükség annak eredménytelenné nyilvánítására. Az alperes a Kbt. 2. § (4) bekezdésének megsértését nem állapította meg a felperes terhére. A fedezet vonatkozásában hivatkozott döntőbizottsági határozat szerint nem vizsgálendő tény, hogy a rendelkezésre álló fedezet összege milyen okból nem elegendő. Ez nem jelenti azt, hogy a nyilvánvalóan téves vagy helytelen összeget is figyelembe kell venni, jelen ügyben nem állt rendelkezésre a fedezet. Az EKR-ben rögzített hipotetikus fedezet nem képezhetné volna az eredménytelenné nyilvánítás alapját, hiszen az sosem létezett. A felperes azon felvetése, hogy ha 0 Ft fedezet került volna rögzítésre, akkor is alkalmazhatta volna a Kbt. 75. § (2) bekezdés *b)* pont szerinti eredménytelenséget, szintén téves, mert akkor ezen az alapon szinte minden fedezet nélkül megindított feltételes közbeszerzési eljárást eredménytelenné kellene nyilvánítani abban az esetben, ha a szerződésben nem jelenik meg felfüggesztő feltétel a hatálybalépés vonatkozásában, hiszen a legtöbb esetben nem születik meg a támogatási, pályázati döntés a közbeszerzési eljárás lezárásáig. Abban az esetben viszont, ha felfüggesztő feltételt tartalmaz a szerződés - mint a jelen esetben -, eredményessé nyilvánítható a közbeszerzési eljárás, de a szerződés csak akkor fog hatályba lépni, ha a megadott időn belül a fedezet – a későbbi támogatói döntés alapján – rendelkezésre fog állni. A Panaszt tv. 6. § (3) bekezdése nem csak a bejelentő személy adatainak zártan kezelését, hanem a bejelentés tartalmának kezelési módját is meghatározza, szűk körre szorítva azon személyek körét, akik a bejelentés tartalmát jogosultak megismerni. Az alperes a hivatalból indított jogorvoslati kérelemben foglaltak alapján járt el, az abban írottakat vizsgálta ki, és nem pedig a közérdekű bejelentésben írottakat, így nem érthette hátrány a felperest amiatt, hogy nem tekinthetett be a közérdekű bejelentésbe.

A bíróság döntése és jogi indokai

- [24] A felperes keresete – az alábbiak szerint – alaptalan.
- [25] A bíróság a Kbt. 170. § (1) bekezdése alapján indított jogvitát a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 4. § (1)-(2) bekezdései, a (3) bekezdés *a)* pontja és az 5. § (1) bekezdése alapján közigazgatási peres eljárásban, a Kp. 77. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívüli eljárásban bírálta el figyelemmel arra, hogy a felek tárgyalás tartását nem kérték és azt a bíróság sem tartotta szükségesnek. A határozat jogszerűségét a Kp. 12. § (1) bekezdése alapján, a Kp. 2. § (4) bekezdése és 85. § (1) bekezdése értelmében a kereseti kérelem, a felek által előterjesztett kérelmek és jognyilatkozatok keretei között, a Kp. 85. § (2) bekezdése szerint a közigazgatási tevékenység megvalósításának – a határozat meghozatalának – időpontjában fennálló tények alapján vizsgálta. A tényállást a Kp. 78. § (2) bekezdésére figyelemmel a rendelkezésre álló adatok, valamint a felek előadásának egybevetése alapján, a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékelve, a megelőző közigazgatási eljárásban megállapított tényállással összevetve állapította meg.
- [26] A támadott határozat jogszabálysértő voltát a Kp. 78. § (1) bekezdésére és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 265. §-ára figyelemmel a felperesnek kellett bizonyítania.
- [27] A felperes iratmegismerési jogának megsértése vonatkozásában megállapította a bíróság, hogy a felperes 2024. március 11-én előterjesztett azon kérelmét, melyben az alperestől az alperesi érdekelt vizsgálatára okot adó bejelentés megküldését kérte, az alperes a D.137/5/2024. számú végzésével elutasította. A végzéssel szemben az Ákr. 112. § (2) bekezdés *i)* pontjára tekintettel a Kbt. 169. § (1) bekezdése alapján önálló jogorvoslati joga volt a felperesnek, melynek határideje – a Kbt. ugyanezen előírása szerint – a végzés

kézből számított nyolc nap, amit a végzés jogorvoslati tájékoztatója is ekként tartalmazott. Figyelemmel arra, hogy a felperes a végzést 2024. március 12-én átvette, a nyolc napos határidő 2024. március 20-án járt le. A felperesnek az alperes érdemi határozata ellen 2024. április 23-án benyújtott keresetlevelében foglalt, ezen irat megküldésének jogsértő megtagadása tárgyú jogsérelme a jelen perben – annak elkészt előterjesztésére tekintettel – már nem vizsgálható.

- [28] A jelen perben abban a kérdésben kellett döntenie a bíróságnak, hogy az alperes jogsértően járt-e el azzal, hogy nem szüntette meg az eljárást; megalapozatlanul állapította-e meg a felperes terhére a Kbt. 28. § (1) bekezdés első mondata, valamint a Kbt. 112. § (1) bekezdés *b)* pontjára tekintettel a Kbt. 75. § (2) bekezdés *b)* pontja megsértését; végül jogsértő mérlegeléssel szabta-e ki a bírságot.
- [29] A bíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az alperes a keresetben hivatkozott eljárási szabályokat megsértette-e, ugyanis, ha olyan súlyos eljárási szabály megsértését állapítja meg a bíróság, amely az ügy érdemi elbírálására is kihatással volt, akkor az alperes döntése érdemi vizsgálatát már nem végezheti el, enélkül kell az alperesi döntést megsemmisítenie és az alperest új eljárásra köteleznie.
- [30] A felperes felülvizsgálható eljárási hivatkozásai a közérdekű bejelentő személyéhez és a hivatalbóli kezdeményezés határideje megtartottságához kapcsolódtak. E körben a bíróság – a bíróságnak teljeskörűen megküldött iratok alapján – tényként állapította meg, hogy az alperesi érdekelt hivatalbóli eljárás-kezdeményezésének alapjául nem a polgármester bejelentése, hanem egy magánszemély bejelentése szolgált. Erre tekintettel fel sem vetődött az, hogy az alperesnek arra tekintettel meg kellett volna szüntetnie az eljárást, hogy a bejelentő közvetlen joga, jogos érdeke alapján nem lehetne bejelentő, csak ügyfélként indíthatna jogorvoslati eljárást, ezért a felperes ezen hivatkozása megalapozatlannak bizonyult. A bíróság olyan elvi kérdésben nem foglalhat állást, amely a perbeli vita elbírálásához nem szükséges, ezért nem tett megállapítást arról, hogy egyébként az ügyféli jogállásra is jogosult személy bejelentése alapján indulhat-e az alperesi érdekeltnél vizsgálati eljárás.
- [31] Az alperesi érdekelt az alperes hivatalbóli eljárását – a felperes által is hivatkozott Kbt. 152. § (2) bekezdése alapján – legkésőbb a jogsértés megtörténtétől számított három éven belül kezdeményezheti. A vizsgált közbeszerzési eljárás 2023. szeptember 14-ei megindítására és a kezdeményezés 2024. március 7-ei benyújtására tekintettel ezen határidőt az alperesi érdekelt kétségtelenül megtartotta.
- [32] Az alperesi döntés érdemében a bíróság elsőként azt vizsgálta, hogy a felperes megalapozottan alkalmazta-e a Kbt. 75. § (2) bekezdés *b)* pontját, mely szerint az ajánlatkérő eredménytelenné nyilváníthatja az eljárást, ha a – (4) bekezdésben foglaltak szerint igazolható – rendelkezésére álló anyagi fedezet összege nem elegendő a szerződés megkötéséhez az értékelés alapján legkedvezőbb ajánlatot tett ajánlattevővel. A (4) bekezdés szerint a (2) bekezdés *b)* pontjában foglalt esetben az ajánlatkérő az ajánlatok bontásáig az EKR-ben rögzített adattal igazolhatja a rendelkezésre álló fedezet összegét. (...).
- [33] Az eredménytelenné nyilvánítás fenti, az ajánlatkérő által opcionálisan alkalmazható esete a jogszabály egyértelmű rendelkezése alapján akkor alkalmazható, ha a rendelkezésre álló anyagi fedezet összege nem elegendő a szerződés megkötéséhez. A rendelkezésre álló fedezet csak olyan összeg lehet, amely a közbeszerzési eljárás kezdetekor, de legkésőbb az ajánlatok bontásakor az ajánlatkérő rendelkezésére áll. Ezen összegnek az EKR-ben történő rögzítése annak biztosítására szolgál, hogy „a fedezet összege előzetesen, még az eredményhirdetést megelőzően megismerhető legyen, továbbá elkerülhetővé váljon, hogy a fedezet összegének esetleges manipulálásával az ajánlatkérő befolyásolhassa a nyertes ajánlattevő személyét. Ily módon az ajánlattevők számára kiszámíthatóvá válik a szóban forgó eredménytelenné nyilvánítási eset alkalmazása” [Nagykommentár a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvényhez – szerkesztette: Dezső Attila (a továbbiakban: Kbt. Kommentár)] A fedezet EKR-ben történő rögzítésével akként „fixálódik” a fedezet mértéke, hogy a fedezet összegének

rögzítését követően az ajánlatkérő a rögzített összeget meg nem haladó ajánlat esetén nem alkalmazhatja a fenti érvénytelenségi klauzulát. Az EKR-ben történő rögzítés tehát a rendelkezésre álló fedezet bizonyítására szolgál. A bíróság nem ért egyet azzal a felperes által hivatkozott D.283/11/2023. számú határozatban rögzített megállapítással, hogy a Kbt. 75. § (4) bekezdése alapján egy nem megdönthető vélelem keletkezik a fedezet EKR-ben rögzített összege vonatkozásában. Ez ugyanis visszaélésre adhat lehetőséget. Rámutat a bíróság, hogy az alperes egy olyan eljárásban tett ilyen megállapítást, amelyben a kérelmező azt kifogásolta, hogy az ajánlatkérő eljárást lezáró döntésében nem közölte a rendelkezésre álló fedezet összegét, sem azt, hogy milyen, ellenőrizhető, objektív módon adta azt meg előre, sem azt, hogy a felhívásban rögzített pályázati forrásokból miért nem fedezhető a beszerzés költsége. Ugyanakkor az eljárásban nem merült fel olyan nyilvánvaló tény, hogy a rögzített összeg valójában egyáltalán nem áll rendelkezésre. Az ezen alperesi döntésben hivatkozott, a Kúria jogelődjeként eljáró Legfelsőbb Bíróság Kfv.III.37.279/2006/6. számú ítéletében a legfőbb bírói fórum sem azt mondta ki, hogy a fedezet rendelkezésre állása nem vitatható, hanem azt, hogy az ajánlattevőnek nincs a közbeszerzési eljárásban olyan jogosultsága, hogy vizsgálat tárgyává tegye az ajánlatkérő anyagi fedezetének forrásait, kimunkálását, képzését. Ugyanakkor egy összeg fedezetként való rögzítésének lehetősége nem használható fel jogszerűen arra, hogy egy hipotetikus, nem rendelkezésre álló összeg – pusztán annak EKR-ben történő rögzítése által – hivatkozható legyen a Kbt. 75. § (2) bekezdés *b)* pontja szerint érvénytelenségi ok alkalmazásának alapjaként. Az érvénytelenség jogalapját nem a rögzített összeg, hanem az teremti meg, hogy „a rendelkezésre álló anyagi fedezet összege nem elegendő a szerződés megkötéséhez az értékelés alapján legkedvezőbb ajánlatot tett ajánlattevővel”. Egy olyan helyzetben, amikor a fedezet egyértelműen nem áll az ajánlatkérő rendelkezésére, ezen érvénytelenségi ok nem alkalmazható, egy egyértelműen nem létező összeg EKR-be való feltöltése nem igazolhatja annak rendelkezésre állását. A felperes által hivatkozott D.34/17/2023. számú alperesi határozat azon megállapításából, hogy a fedezet összegének EKR-ben való rögzítése esetén nem vizsgálendő, hogy a fedezet milyen okból nem elegendő, nem következik, hogy ne lehetne vizsgálni azt sem, hogy az ajánlatkérő „adott esetben nem a ténylegesen számára rendelkezésre álló forrás összegével azonosan rögzítette az EKR-ben a fedezet összegét”. Ezen alperesi határozatban egyébként az is rögzítésre került, hogy „az ajánlatkérőnek nem kell részleteznie az eredménytelenség indokát azon túl, hogy meghatározta azt, e körben ugyanis csak az a kérdés, hogy a fedezet rendelkezésre áll vagy sem”.

- [34] Jelen ügyben a felperes nem a rendelkezésre álló fedezet összegét rögzítette az EKR-ben, hanem a közbeszerzés becsült értékét, a fedezet – a közbeszerzési dokumentumok részét képező szerződéstervezet 7. pontja szerint és a felperes saját nyilatkozata által is elismerten – egyáltalán nem állt rendelkezésére, erre tekintettel alkalmazta a feltételes közbeszerzési eljárást, ezért a Kbt. 75. § (2) bekezdés *b)* pontja szerinti érvénytelenségi okot jogszerűtlenül alkalmazta, amit az alperes megalapozottan állapított meg.
- [35] Az alperes nem értékelt kétszeresen a felperes terhére azt a körülményt, hogy a közbeszerzéshez szükséges feltételek ismeretének hiányában indította meg az eljárást, mert a Kbt. 75. § (2) bekezdés *b)* pontja megsértésének megállapításakor csak visszautalt az alperes arra, hogy ezen körülmény alapján már megállapította a Kbt. 28. § (1) bekezdésének megsértését.
- [36] A hivatalbóli kiterjesztéssel az alperes azt vizsgálta, hogy a felperes megtartotta-e a Kbt. 28. § (1) bekezdésében előírt alábbi kötelezettségét:
„Az ajánlatkérő köteles a közbeszerzési eljárást – a beszerzés tárgyára és becsült értékére tekintettel – megfelelő alapossággal előkészíteni. Az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott közbeszerzési dokumentumoknak biztosítaniuk kell, hogy az eljárásban a gazdasági szereplők képesek legyenek műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális ajánlatot adni. Az ajánlatkérőnek már a közbeszerzési eljárás előkészítése során törekednie kell a magas minőségű teljesítés feltételeinek biztosítására, a környezet – beszerzés

tárgyára tekintettel biztosítható – védelmére és a fenntarthatósági szempontok figyelembevételére, valamint a beszerzés tárgyát érintő szerződésmódosítások megelőzésére. Az ajánlatkérő alkalmazhatja az értékelemzés módszerét is.”

- [37] A bíróság egyetért a Kbt. Kommentár azon értelmezésével, hogy a megfelelő előkészítéshez főszabály szerint hozzátartozik az is, hogy az ajánlatkérő mindent megtesz annak érdekében, hogy az eljárás eredményeként szerződést köthessen. Egyetért továbbá az alperes D.537/13/2019. számú határozatában (KDB2020. 3.) rögzített azon állásfoglalásával is, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárása előkészítésekor akkor jár el a Kbt. 28. § (1) bekezdése által megkövetelt alapossággal, illetve a jogszabálynak megfelelően, ha akkor indítja meg a közbeszerzési eljárását, amikor a szerződés teljesítéséhez szükséges feltételek biztosítására már képes, és ily módon nem kockáztatja a szerződésmódosítás szükségességét. Feltételes közbeszerzési eljárás alkalmazása esetén egyedül a feltételként meghatározott bizonytalan elem ismeretének hiánya megengedett.
- [38] Ezért a jelen ügy lényeges eleme, hogy a felperes feltételes közbeszerzési eljárást indított, mert az eljárás megindulásakor még nem rendelkezett a szerződéskötéshez szükséges fedezettel, azt az önkormányzattól várta, ezért az önkormányzattal a fedezet biztosítására kötendő szerződés aláírásának elutasítása esetére az eljárás eredménytelenségét, az esetlegesen már aláírt (közbeszerzési) szerződés hatálybalépés nélküli megszűnését rögzítette, illetve – a Kbt. 135. § (12) bekezdése alapján – a szerződéstervezet 7. pontja szerint a szerződés hatálybalépését az önkormányzattal kötendő, a forrást biztosító szerződés aláírásához kötötte. Az ajánlattevők tehát tisztában voltak azzal, hogy a forrást az önkormányzat biztosítja, és amennyiben nem jön létre a szerződés a felperes és az önkormányzat között, akkor az ő ajánlatuk alapján sem jöhet létre szerződés a felperessel.
- [39] A jogvitában nem volt vitatott, hogy az önkormányzat ajánlatkérésében meghatározott „műszaki és finanszírozási feltételrendszer a felperes számára nem volt elfogadható, mert az teljesíthetetlen kitételeket is tartalmazott”, erről a felperes maga nyilatkozott a jogorvoslati eljárásban benyújtott észrevételében. A felperes – a határidők tekintetében – csak az állami támogatás 2023. december 31-i felhasználásának határidejével volt tisztában, a közbeszerzési határidőket is ehhez igazította, amit keresetében is megerősített. Azonban a közbeszerzést érintő egyéb lényeges adatokkal a közbeszerzési eljárás megindításakor még nem volt tisztában. A fizetési feltételeket állítása szerint az önkormányzattal történt előzetes egyeztetések alapján határozta meg, amin az önkormányzat utóbb változtatott, azonban ezt az eljárásban nem igazolta, arra bizonyítást sem ajánlott fel. Az, hogy a „rendelkezésre álló adatoknak megfelelően” készítette elő a közbeszerzést, még nem elegendő a Kbt. szerinti megfelelő alaposságú előkészítés követelményének teljesítéséhez. Az alperes a felperes saját nyilatkozata alapján állapította meg, hogy a műszaki, finanszírozási feltételrendszerrel nem volt tisztában, ezért a felperes megalapozatlanul sérelmezte erre vonatkozóan a további indokolás hiányát a határozatból.
- [40] A feltárt tényállásból a bíróság megítélése szerint is levonható az a következtetés, hogy amennyiben a pontos feltételekkel a felperes tisztában lett volna, megköthette volna az önkormányzattal a szerződést vagy egyáltalán nem írta volna ki a közbeszerzési eljárást, így nem kellett volna az eljárást – jogsértő indokkal – eredménytelenné nyilvánítania. Az alperesi érdekelt helytállóan utalt arra, hogy az ajánlati felhívásban rögzített, a munkaterület átadásától kezdődő 50 napos teljesítési határidő figyelemmel arra is, hogy a szerződés hatálybalépése az önkormányzattal kötendő szerződés hatálybalépéséhez igazodott, továbbá a közbeszerzési eljárás előírásainak teljesítéséhez is szükséges időigényre, nehezen lett volna tartható az önkormányzat által meghatározott feltételek alapján. Megállapítható, hogy a kiírt közbeszerzési eljárás nem volt megvalósítható, ezért az előkészítés hiányossága kihatott az

eljárást lezáró döntésre. Mindezen okból az alperes jogszerűen állapította meg azt, hogy a felperes a közbeszerzés feltételrendszere részletes ismerete hiányában indította meg a közbeszerzési eljárását, ezzel megsértette a Kbt. 28. § (1) bekezdés első mondatát. Az, hogy az ajánlattevők képesek voltak a kiírt feltételek alapján műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható, gazdaságilag reális ajánlatot adni, jelen jogvitában nem volt releváns, az alperes kifejezetten a Kbt. 28. § (1) bekezdés első mondatának megsértését róta fel a felperesnek. Nem menti fel a felperest ezen jogsértés alól, hogy az önkormányzattal megkötendő szerződésre várakozás esetén ugyanezen tárgyban másik közbeszerzési eljárás – a kormányzati támogatás felhasználhatóságának határidejére tekintettel – már nem lett volna lefolytatható.

- [41] Az alperes a Kbt. 2. § (4) bekezdésének megsértését a felperes terhére nem állapította meg, a közpénzekkel való felelős gazdálkodás elvére csak a Kbt. 28. § (1) bekezdésének értelmezése körében hivatkozott. A Kbt. 53. § (5) bekezdésének vizsgálatára az alperes eljárásában egyáltalán nem került sor, ezért a felperes annak körében szükségtelenül fejtette ki álláspontját, mert az nem lehet a per tárgya.
- [42] Végül a bíróság a bírsággiszabás mérlegelését vizsgálta felül a keresetben vitatott körben. Megállapította, hogy az alperes arra tekintettel minősítette súlyosnak a jogsértést, hogy az a közpénzekkel való hatékony és felelős gazdálkodás alapelvéből levezethető tételes jogsértésekben valósult meg. Figyelemmel arra, hogy a kiírt közbeszerzés az önkormányzat finanszírozásával, állami támogatás felhasználásával történt volna, illetve, hogy a felperes önkormányzati tulajdonban álló, így nyilvánvalóan önkormányzati közpénzzel gazdálkodó gazdasági társaság, az alperes a jogsértés súlyossága körében okszerű megállapítást tett arról, hogy a felperes jogsértése a közpénzekkel való hatékony és felelős gazdálkodás alapelvét is sértette, ezért súlyos jogsértésnek minősíthető. A közbeszerzési előírások az ajánlattevőktől – a polgári jogban irányadó általános gondossági mércéhez képest – egy magasabb fokú gondosságot várnak el, ezért az alperes nem vehette figyelembe, hogy a felperes a közbeszerzési eljárás előkészítésére „jóhiszeműen, az adott helyzetben általában elvárható magatartás tanúsításával, a kivitelezési munkálatok gazdaságos elvégzésének szándékával” járt el. A kellő körültekintés nem valósult meg. A bíróság a fentiekben már megállapította, hogy a jogsértés az eljárást lezáró döntésre érdemi kihatással volt, ezért a felperes annak ellenkezőjére a mérlegelés megtámadása során is megalapozatlanul hivatkozott. A kereset alapján ezért nem volt megállapítható a jogsértő mérlegelés. Az alkalmazott bírságösszeg – az alperesnek a bíróság által hivatalból ismert gyakorlatára figyelemmel – egyébként kifejezetten csekélynek mondható. A felperes keresete a bírság jogsértő mérlegelése vonatkozásában sem bizonyult alaposnak.
- [43] Mindezek alapján a bíróság a felperes teljesen alaptalan keresetét – a Kp. 88. § (1) bekezdés *a)* pontja alapján – elutasította.
- [44] A felperes elvesztés lett, azonban az alperes és az alperesi érdekelt a perköltségüket nem a vonatkozó jogszabálynak megfelelően számították fel figyelemmel arra, hogy a pertárgy értéke jelen ügyben meghatározható, ezért az IM. r. 3. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján lett volna helye a perköltség jogszabályra hivatkozással történő felszámításának. A nem megfelelő felszámításra tekintettel a bíróság a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 82. § (3) bekezdés alapján nem volt abban a helyzetben, hogy a perköltségről döntést hozhasson.
- [45] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés *h)* pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 45/A. § (1) bekezdésében meghatározott összegű eljárási illeték megfizetésére a bíróság a Kp. 35. § (1)

bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 102. § (1) bekezdése alapján a pervesztes felperest kötelezte az állam javára. A teljesítési határidő a Pp. 358. § (2) bekezdésére figyelemmel az Itv. 78. § (4) bekezdésén alapul. A teljesítés módját a 30/2017. (XII. 27.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdése, míg a teljesítés elmulasztásának következményeit a 3. § (3) bekezdése határozza meg. Az eljárási illetéket a Nemzeti Adó-és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára kell megfizetni. Az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni a Fővárosi Törvényszéket, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát. Ha a felhívásnak a megjelölt határidőben nem tesz eleget, az illeték behajtására és megfizetésére az illetékekről szóló törvény rendelkezéseit és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

[46] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kbt. 172. § (6) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2024. december 4.

dr. Serestyén Katalin s.k.
s.k.
a tanács elnöke

dr. Váczi Katalin s.k.
elődó bíró

dr. Winklerné dr. Nóvé Ildikó
bíró